

דם בשער ציון

האם רצח החייל בירושלים הוא אות לבאות? זה יתכן.

זה קרה ביום אחד: חייל ישראלי, אישי ישיבת-הסדר, נרצח בכלנסה בירושלים. העתיקה. חייל ישראלי נעלם בדרום. שלושה פלסטינים, אחד מהם ילד, נהרגו. גו. לצעיר פלסטיני נקטעו שתי ידיו אחרי שהתחשמל כאשר ניסה להוריד דגל פלסטיני מחוט-חשמל, לפי דרישת החיילים.

בהריגת הפלסטינים לא היה חרש. זה הפך אירוע יומיומי, שמעטים ביש, ראל עוד שמים אליו לב. לעומת זאת, הריגת החייל בדקירת-סכין, בידי צעיר פלסטיני שארב לו, היא מאורע חריג. האם זה אות לבאות?

מי מעוניין? מנגנון-ההסברה הישראלי רשמי עט על המיקרה כדי להוכיח כי "אש"ף לא זנח את דרך-הטרור". ניסיונות אלה נובעים מן האמונה הנאיבית כאילו ניתן לשכנע את האמריקאים להפסיק את ההידברות עם אש"ף, אם יוכח כי אש"ף עוסק בטרור.

עצם הניסיון הזה מוכיח שהאמת היא הפוכה: הפגיעה נוגדת את האינטרסים של הנהגת אש"ף. יש להניח כי היה זה אקט פרטיזוני של קבוצת צעירי, ששקצה נפשם בקו המתון של אש"ף. יתכן שהם חברים באירגון קרי-צונו, המבקש לסכל את מדיניותו של יאסר ערפאת.

אך גם כך יש במיקרה זה לקח חשוב. אם אש"ף לא יצליח להשיג הישגים משמעותיים בעיקבות הכרתו בישראל וההכרה על הפסקת-הטרור, יבואו בני-קומו יסודות קיצוניים הרבה יותר. מירוצן קרה-חזי. נערך עתה מירוצן קרה-חזי בין שתי המגמות: מית-קפת-השלום של אש"ף, שנועדה להניח חיל לעם הפלסטיני הישגים לאומיים כדרך מדינית, והתגברות הקיצוניות הלאומית ו/או הרתית.

במירוצן הזה יש תפקיד גם לישראל. היא יכולה לעודד את המתונים על-ידי תזוזה לכיוון של פיתרון, והיא יכולה, להיפך, להקפיא כל תזוזה ובכך לעודד את הקיצוניות הפלסטינית. הקו הנוכחי של ממשלת-ישראל: לעודד רווקא את הקיצוניות הפלסטינית, כדי להימנע מן הצורך לשאת ולתת על "יהודה, שומרון וחבל עזה".

אם תימשך מגמה זו, עלול להימשך עוד דם רב.

התקוממות

פייצל כמשל

גם המחייבים וגם המתנגדים היו קצת מגוחכים. אבל גם בכך היה הגיון.

כל השבוע הפוליטי עמד בסימן העי-לייה-לרגל לביתו של פייצל אל-ח'ר סייני, המנהיג הפלסטיני ששוחזר מן הכלא אחרי שתי תקופות של מעצר. מטעמי ביטחון. הומוריסטים חגגו סביבה. ואכן, היא לבשה צורה מגוחכת במיקצת, כאשר כל חוג וכל עסקן מיהרו אל המנהיג הפלסטיני, כדי לראות ולהיראות, להר-פיץ בכלי-התיקשורת ולקבוע: אני קיים.

כדבריו של יואל מרקוס בהארץ: הי ביקור אצל אל-ח'וסייני הוא IN. צר האופנה. שום עסקן הראוי-לשמו בצד השמאלי של הוירה לא יכול היה להר-שות לעצמו שלא להיראות שהם.

גימיק שמאלי. בצד הימני של הוירה זה עורר רוגז רב. סיעת-הליכוד אף הגיעה לשיא של גיחוך מצידה: היא פנתה רשמית אל אנשי-המערך וביק-שה שתי להימנע מביקורים אלה.

מהי הגישה היו בעלות משמעות סמוייה. אנשי-השמאל, שעטו על פייצל אל-ח'וסייני, מצאו שלל רב: הביקור אצל הגבר הירושלמי אפסר להם לפסח על שתי הסעיפים. זה מנע מהם את הצורך להיפגש עם אנשי-אש"ף — מעשה שהוא בלתי-רצוי. ולדעת רבים מהם גם בלתי-פופולרי. לא כראי להס-תכן.

אך מכיוון שפייצל אל-ח'וסייני מור-הו עם אש"ף, מבלי להיות שייך לאיר-גון, הרי הביקור אצלו מופשר להם לה-עמיד פנים כאילו נדברו עם אש"ף. מבחינה זו היתה העלייה לרגל נכ-חינת גימיק: התקרמות בלי סכנה. בדרך לאש"ף. גם ההתנגדות של הליכוד לא היתה בלי הגיון.

כי העלייה-לרגל לפייצל אל-ח'וסייני ני מרמות על העומד לקרות, כאשר ייפוצו השערים ויהיה מותר להיפגש עם אנשי-אש"ף.

אותה תופעה של עלייה-לרגל תח-זור על עצמה מחר, כאשר עסקני כל המ ברצועה המרכז והשמאל יתחרו ביניהם ברצועה אל יאסר ערפאת, ברצוע ביניהם מקובל, פופולרי ובלתי-מסוכן. ברור שמי שנפגש קעת עם אל-ח'ר סייני, יהיה מוכן מחר להיפגש עם רא-שי אש"ף. אל-ח'וסייני הוא מעין שלב-מעבר בתהליך.

אנשי-הליכוד מודעים לכך. משום-כך חששו וועמו.

גם ראשי אש"ף הבינו זאת היטב. משום-כך לא מנעו את הפגישות. הם בוודאי היו עושים כך אילו חששו שמא עלול אל-ח'וסייני לשמש כגרעין להני-הגה חילונית.

ארתנטי מתון. פרט מעניין: מזה כמה זמן מדבר יצחק רבין על הנהגה פלסטינית חילונית מקרב. תושבי הש-טחים, ואילו הליכוד מדבר על "אוטר-נומיה".

מי שמאמן ברצינות בשתי גישות אלה, היה צריך לקדם בכרחה את ההי-בררות עם פייצל אל-ח'וסייני. אין מנ-היג פלסטיני "אוטנטי" יותר ממנו בש-טחים הכבושים, ולכל הדיעות הוא "מתון". אך גם רבין וגם הליכוד הת-נגדו לפגישות אלה וגייגו אותן.

יחסי חזן

משוהו זז?

אין ארוחת צהריים בחינם — גם לא ביחסים עם מוסקוהו.

יש שני סוגים של נשיאים בארצות-הברית. אנשי הסוג הראשון הם אנשי 100.

הימים הראשונים. הם נכנסים לבית-הלבן כשהם מלאים במרץ ובחריצנות. הם מנצלים את אווירת "ירחה-רובש" האופפת כל נשיא חדש כדי לפתח במי-הירות שורה של יוזמות חרשות בתחור-מות הקרובים לליכום, כדי לקבוע עוב-די מוגמרות.

אנשי הסוג השני מגיעים לבית-הלי-בן כשהם עייפים ורצוצים אחרי מע-רכת-המבחרות המתירה. נרמה שהם מתפלאים בעצמם על מקום-מגוריהם החדש, ואינם יודעים בדיוק מה לעשות. ג'ורג' בוש שייך לסוג השני. הוא כבר ניבז את החורש הראשון של כהו-תנו מבלי לעשות דבר. הוא לא מינה עדיין רבים מאנשי-המפתח הדרושים

סיפור האהבה שהיה פעם הרומן הסודי המפורסם ביותר בארץ, הגיע השבוע לסופו

הם בכו וחייבו והתחנקו והתגר-שו. אש"ף ידלין וטליה ליבני, אחרי שש שנות נישואין, אחרי פגישת אהבים מרוכלת וסוערת, אחרי מישפט וכלא ותינוקת משותפת, נפרדו ביום השישי בטכס קצר, יבש משהו. וקוריו קטן: אותו הרב שגירש את ידלין מאש"ף ונתו הראשונה, גירש קעת את ידלין מי-אשתו השנייה.

כמה חבל שמישהו טרח והמציא אי-פעם את הטרגדיה היוונית. שלולא כן, היה אשר ידלין גיבורה הראשון של טרגדיה זו.

ידלין, נמוך-קומה, היה עסקן מפיל-גתי, מלך של שיכבה מיוחסת, שחיה נעו סביב עצמה, במעגלים משפחתיים ושילטוניים הרבוקים אלה לאלה, חד-קיים, סבוכים, מושחתים.

איש לא האמין כי המיגדל הזה סופו לקרוס. וראשון הנופלים היה דווקא אשר ידלין. מבכירי מפא"י, יושב-ראש קופת-חולים, ממקורבי פינחס ספיה, מי שנחשב כאחד האנשים החזקים בכל-ישראל.

אמת בנלית, פשוטה אך ברורה. מי שנופל, טיבני עשורם לכן טיפס למי-עלה.

ואכן, כך, בחוקיות זו, נעו חייו של ידלין, קיבוצניק מחמריה, אפור לריה, אך שאפתן. הוא נשא לאשה את דליה גולומב, בתו של אליהו גולומב, אילי-ההנהגה ומאבות-הישוב. כך הפך חלק מהמישפחה המורחבת של אליהו גול-ומב, רב הח ומשה שרת, אחת התמלות היותר מכובדות בחברה הישראלית של אז.

עוד יגיע היום שלא יגידו עלי: זה בעלה של דלינה, אלא יגידו על דליה, זו אשתו של אשרק"ה, נהג ידלין לומר לכל מי שהיה מוכן לשמוע.

ואכן, כך קרה. ידלין, בחריצות רבה, טיפס אל הצמרת. מעולם לא היה שר, כבדודו, אהרון ידלין. אולם רוב הזמן היה תכנן עמלן, כזה שפועל מאחורי הקלעים, מוכן לעשות כמעט כל דבר כדי לפנק את המיפלה בכספים.

המיפלה השיבה לו בתפוקים. כי-שיא תהילתו הגיע אל מישרת יושב-ראש קופת-חולים, ואף עמד להתמנות כנגיד בנק ישראל.

גם נשים הקיפו אותו בחיבה. הוא אהב אותן, או אולי אהב להיות אהוב, מחזור. גם זה היה חלק מפולחן-הכוח: לכבוש נשים, רובן יפות, מפורסמות, נחשקות, ולא בשתיקה, אלא כמעט בפומבי, כדי שכולם יידעו.

30 שנים היה נשוי עם דליה גולומב, וכל אותה תקופה נהנה מנשים אחרות. רבות. חווה ארליכמן ולאח צוונגר הן רק שתיים, שהסתכנו ברשת הרומני-טית והכלכלית, ושנפלו ביחד איתו, אחרי סידרת-הגילויים של העולם הזה ב-1976.

דליה ידעה ושתקה. נראיון עיתונאי שנתנה לאהרון מגד, בעת מישפט ידלין ברצמבר 1976, היא אמרה: אין בליבי מרירות כלפי אשר. יחסי-ידידות עמוקים, כבוד הדדי ואמת שררו בינינו במשך 30 שנה, והם קיימים גם היום. גם הילדים מקשרים בינינו, וזה הרבה מאוד. אני חושבת שההפסד הוא של שנינו, שאין באפשרותנו לחיות ביחד.

